МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДУ
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

20 жовтня 2022 року

Біла Церква
2022

УДК 37:63:001:636.09

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії. **Гассемі Нейжад Ж.,** д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.,** канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 20 жовтня 2022 р. Білоцерківський НАУ 72 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© БНАУ

1-а група ацепромазин-тіопентал-бутомідор (n=7)	0,59±0,04*	609,7±14,3
2-а група ацепромазин-тіопентал натрію (n=7)	0,74±0,05	855,3±19,1

Примітка. *– p<0,05; решта – p<0,001, порівняно з періодом до анестезії.

Після операції, передопераційний стрес та ноцицептивна імпульсація внаслідок операційної травми призводили до збільшення рівня β-ендорфіну в плазмі крові свиней обох груп. У тварин 1-ї групи вміст β-ендорфіну збільшився на 30 % і становив 0,60±0,04 нг/мл (p<0,05).Поряд з цим у 2-й групі свиней, де аналгезія була недостатньою, рівень β-ендорфіну підвищувався на 61 та 41 % (p<0,05) відповідно.

Таким чином, операційна травма у свиней спричиняє посиленню активності антиноцицептивної системи. Однак у випадку клінічно засвідченої адекватності анестезії, а саме при використанні ацепромазин-тіопентал-бутомідорового знеболювання вміст одного із компонентів ендогенної протибольової системи – β-ендорфіну виявився меншим.

Свині є досить стрес-чутливим видом тварин, при цьому і абдомінальна патологія у свиней, враховуючи методику досліджень, супроводжується збільшенням активності антистресових факторів. Так, у свиней до операції рівень кортизолу становив 333,8±5,6 нмоль/л, в наступному, після операції, а відповідно і у залежності від схеми застосованої анестезії встановлено, що рівень кортизолу підвіищився у 2-й групі – у 2,6 рази (p<0,05). У тварин 1-ї групи збільшення рівня кортизолу виявилося помірним – у 1,8 раза (p<0,05).

Таким чином, динаміка рівня β-ендорфіну та кортизолу у крові свиней за абдомінальних операцій змінюється залежно від схеми анестезії і може бути маркером активності регуляторних механізмів у відповідь на операційну травму. Поряд із цим одержані результати досліджень підтверджують адекватність ацепромазин-тіопентал-бутомідорової анестезії.

Водночас за ацепромазин-тіопенталового наркозу анальгезуючий ефект виявився недостатнім.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Comparison of ketamine-dexmedetomidine-methadone and tiletamine-zolazepam-methadone combinations for short-term anaesthesia in domestic pigs/V. De Monte et al. Vet. J. 2015. 205. P. 364–368.

2. Nursing and training of pigs used in renal transplantation studies/A. Rydén et al. Lab. Anim. 2020. 54. P. 469–478.

3. Рубленко С.В., Яремчук А.В. Оцінка схем анестезії з використанням «мелвету» у собак. Фармаком, Харків, 2021. № ¼. С. 103–105.

УДК 636.4.09:616.995.132.8:615.2

АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук **КОЗІЙ Н.В.,**
канд. вет. наук **ШАГАНЕНКО Р.В.,** канд. вет. наук
ШАГА НЕНКО В.С., канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕТІОТРОПНА ТА ПАТОГЕНЕТИЧНА ТЕРАПІЯ СВИНЕЙ ЗА АСКАРОЗУ

Комплексне лікування аскарозу свиней включає використання етіотропної та патогенетичної терапії Так, антигельмінтики групи макроциклічних лактонів є сучасними специфічними засобами [1,с.18; 2,с.6], максимально адаптованими до умов дегельмінтизації свиней у господарствах України [3,с.181; 4,с.484]. Використання рослинних препаратів, зокрема настою трави звіробою, позитивно впливають на тварину, підвищуючи стійкість організму до інвазії.

Ключові слова: свині, аскароз, екстенсивність (ЕІ) та інтенсивність інвазії (ІІ), макроциклічні лактони, настій трави звіробою, біологічно активні речовини (БАР), гамааміномасляна кислота (ГАМК).

Експериментальні дослідження проводили в окремих господарствах Київської області та лабораторії паразитології БНАУ. Вивчали ефективність бровермектину за спонтанно уражених аскарозом поросят 2–4 місячного віку. Для цього було виділено 20 голів, які відставали в рості

й розвитку. За клінічного огляду вони мали симптоми, що нагадували аскароз. Поросят розділили на дві групи за принципом аналогів. Лабораторне дослідження фекалій підтвердило захворювання (табл.1).

Таблиця 1 – **Ураженість поросят аскарисами до лікування**

Групи	Кількість тварин		EI, %	II , екз.
	Досліджено	Уражено		
1	10	10	100	65
2	10	10	100	77

Із таблиці видно 100% екстенсивність інвазії (EI) дослідних тварин, за середньої інтенсивності (II) – 71 екземпляр.

З етіотропною метою всім поросятам застосовували бровермектин для ін'єкцій. Препарат вводили одноразово підшкірно в ділянці шиї, у дозі 0,3мл на 10 кг маси тіла,

Бровермектин випускається НВФ ООО «Бровафарма» у формі 1% розчину. В 1мл препарату міститься 10,0 мг діючої речовини івермектину. Останній належить до групи макроциклічних лактонів. Його механізм дії полягає у блокуванні нервових імпульсів інтеронейронів. При цьому збільшується виділення гамааміномасляної кислоти (ГАМК). Остання блокує рухові збудливі нейрони черевного стовбура паразитів, призводячи до загибелі.

З метою патогенетичної терапії поросятам другої групи використовували настій трави звіробою. Його готували напередодні на водяній бані у співвідношенні 1:10. Задавали протягом тижня в дозі 10мл на 10кг маси з комбікормом. Після цього підшкірно вводили бровермектин подібно застосування поросятам 1 групи.

У звіробою містяться біологічно-активні речовини (БАР), що впливають на організм тварини. Так, флавоноїди: кверцетин, кверцитрин, рутин, покращують еластичність стінок кровоносних судин. Дубильні речовини; ефірна олія, холін, органічні кислоти широко застосовуються в гастроентерології. Сапоніни, вітаміни С, Е, Р підвищують імунітет та обмін речовин. Мікроелементи (срібло, мідь, марганець, цинк) стабілізують процеси тканинного дихання. Фенол карбонові кислоти і їх похідні, мають протизапальну, протимікробну та протигельмінтну дію. Комплекс БАР сприяють рівновазі всіх органів і систем організму [5,с.42].

За тваринами спостерігали протягом 30 діб. Проводили лабораторне дослідження фекалій на виявлення яєць гельмінту на 10 та 30 добу. Щоденно клінічно досліджували тварин за загально прийнятою методикою. Було встановлено 100% оздоровлення поросят другої групи на десятий день спостереження із збереженням стану – на 30-й день. Тварини першої групи на 10-й день були оздоровлені на 90%. А на 30-й день спостерігали повне оздоровлення (табл. 2,3).

Таблиця 2 – **Ураженість поросят аскарисами на 10-й день експерименту**

Групи	Кількість тварин		EI, %	II, екз.	EE,%	IE, %
	Досліджено	Уражено				
I	10	1	10	11,5	90	90
II	10	0	0	0	100	100

Таблиця 3 – **Ураженість поросят аскарисами на 30-й день експерименту**

Групи	Кількість тварин		EI, %	II, екз.	EE,%	IE, %
	Досліджено	Уражено				
I	10	0	0		100	100
II	10	0	0	0	100	100

Було визначено, що бровермектин має високу ефективність щодо кишкових ендопаразитів. На десятий день спостережень у поросят першої групи виявили 90% екстенс-

(ЕЕ) та інтнсефективність (ІЕ) препарату. У тварин другої групи ці показники були 100%. Поряд із цим у поросят другої групи спостерігали покращення загального стану. При цьому комплекс препаратів виявив високу антигельмінтну дію. Завдяки траві звіробою проявив протизапальний, спазмолітичний та жовчогінний вплив. Все вище вказане покращило перетравлення і засвоєння корму. Аналогічні лабораторні дані збереглись і на 30-й день експерименту.

Для підтвердження ефективності лікування тварин зважували до досліду та по закінченні його. Результати представлені у таблиці 4.

Із таблиці видно динаміку приростів маси тіла поросят протягом досліду. Зокрема, тварини другої групи мали вищий за першу середньодобовий приріст маси. Тому за період досліду вони збільшились на 4,2 кг порівняно із першою.

Таблиця 4 – **Динаміка маси тіла дослідних поросят**

Групи	маса 1 гол., кг		Приріст маси за період досліду, кг	Середньо-добовий приріст маси, кг	+ до першої групи		
	До лікування	Після лікування			За 30 днів, кг	За добу, кг	%
I	6	37,7	5,9	0,197			
II	32,1	41,9	9,8	0,327	4,2	0,13	100

Це підтвердило необхідність комбінування етіотропної та патогенетичної терапії.

Проведений дослід в умовах господарства дав змогу визначити високу ефективність комплексного лікування поросят за аскарозу. Комбіноване використання бровермектин для ін’єкцій з настоєм трави звіробою, значно покращило загальний стан тварин та підвищило ефективність антигельмінтика.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Трач Ю.А. До проблем оздоровлення тваринництва від гельмінтозів. Вет.медицина України, 2009. № 6. С. 18–19.

2. Поширення, вікова динаміка змішаних кишкових нематодозів свиней та ефективність Івермеквету 1 % ін'єкційного розчину/А.А. Антіпов та ін. Наук. вісник вет. медицини: зб-к наук. праць. Біла Церква: БНАУ, 2012. Вип. 9 (92). С. 5–8.

3. Розповсюдження аскарозно-трихурозної інвазії серед свиней: матеріали XXIV міждународної наук.-практ. конференції «About the problems of practice, science and ways to solve them» (04-07 травня 2021)/А.А. Антіпов та ін. Мілан, 2021. С. 380–384.

4. Порівняльна ефективність препаратів за аскарозно-трихурозної інвазії; матеріали XXIII міжнар. наук.-практ. конф. «Theory, practice and science» (27-30 квітня 2021 р.)/А.А. Антіпов ін. Токіо, 2021. С. 480–485.

5. Березовський А.В. Основні паразитози свиней, особливості хіміотерапії і профілактики. Ветеринарна медицина: міжвідомч. темат. наук. зб. Харків: 2006. Вип. 86. С. 40–48.

УДК 636.52/.58.09:616.995.132:619

ПАПЧЕНКО І.В., канд. вет. наук, доцент; **АНТІПОВ А.А.,** канд. вет. наук, доцент;
ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук, доцент; **АВРАМЕНКО Н.В.,** канд. вет. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ПРО АСКАРИДІОЗ У КУРЕЙ

Вивчені умови за яких було відмічено розповсюдження аскаридіозної інвазії серед курей, а також лабораторна діагностика та патолого-анатомічні зміни за аскаридіозної інвазії. При розтині трупів відмічали зміни зі сторони травної системи і паренхіматозних органів.

Ключові слова: кури, яйця, аскаридії, розтин, дистрофії, утримання.

Актуальність проблеми. Птахівництво – одна із основних галузей тваринництва в Україні, і передбачає розведення, вирощування та отримання продукції. В сучасних умовах птахівництва є одним із найбільш привабливих, в економічному аспекті, видів агробізнесу. Переведення